Година III Самоковъ, Февруарий 1924 год. Брой 6.

РИЛСКИ ШЕПОТ

ОРГАНЪ НА УЧАЩИТѢ СЕ ПРИ АМЕРИКАНСКИТѢ ГИМНАЗИИ — САМОКОВЪ

Главенъ Редакторъ
Радославъ Кютукчиевъ

РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ
Н. Будурова, Р. Малафова, Ц. Данчева, П. Илиева, Ас. Николовъ, Иг. Брънгалинъ, Цв. Поповъ.

Администраторъ
Иванъ Димитровъ

Годишно течение десеть броя — Абонаментъ 25 лева — Излиза месечно.

ОТНОШЕНИЯТА КЪМЪ „ALMA MATER“

Презъ течение на доста дългиятъ периодъ на сѫществуване, презъ нашитѣ две училища сѫ минали съсъ стотици ученички и ученици, едни отъ които сѫ били въ тѣхъ само за известно време, а други презъ целия курсъ на училището, а отпосле всички, следъ излазянето си отъ тѣхъ, пръснали сѫ се по разни краища на малката ни страна, даже нѣкои и вънъ отъ нея.

Обаче странно впечатление прави факта, че въпреки многото спомени, които всѣки единъ, който е училъ въ тия сгради, носи въ паметьта си, отношенията, които сѫ сѫществували и за сега сѫществуватъ между училитѣ нѣкога тукъ и *„Alma Mater“* не сѫ такива каквито би трѣбвало да бѫдатъ. Защото мнозина, да не кажа болшинството отъ „възпитаницитѣ“ ѝ, следъ като я напуснатъ като че ли съвсемъ забравятъ за сѫществуването ѝ и твърде рѣдко, да не кажа случайно, си спомнятъ за нея, за да я забравятъ твърде скоро пакъ. Това е печално, но тъй е. Нашитѣ „възпитаници“ почти нехаятъ за *„Alma Mater“*.

Безспорно за това има редъ причини, нѣкои отъ които ще спомена, но причини, които за въ бѫдаще, ако има желание и бѫдатъ положени достатъчно усилия, ще могатъ да бѫдатъ премахнати.

Преди всичко твърде малко е направено отъ страна на нашитѣ училищни власти за запазването на тия отношения, при все че ясно сѫ съзнавали, че трѣбва самитѣ тѣ да положатъ усилия за запазването имъ. За това ясно свидетелствуватъ изброенитѣ по-долу случаи: „За да иматъ рѣлката привилегия сегашнитѣ ученички и учителскиятъ персоналъ да се запознаятъ по-отблизу съ нашитѣ стари ученички, чийто успѣхъ и интереси, сѫ тѣй близки до сърцата ни, решихме при края на всѣка учебна година да канимъ свършилитѣ, обикновено по три класа наведнъжъ, да прекаратъ най-малко една седмица съ насъ подъ покрива на милата *„Alma Mater“* (изъ в-къ „Проблѣскъ“ брой 1, год. I). Обаче тоя опитъ, поради нѣмане на желающи ученички, следъ две години пропадналъ. Издаванията за известно време в-къ „Проблѣскъ“ отъ дирекцията на Девическото училище е ималъ сѫщата цель. Тоже в отпразднуването на 50 год. юбилей на Мжж. училище, на което празднество били канени бивши свършили въ него и, по случай, на което отпосле билъ издаденъ специаленъ сборникъ, съ най-разнообразенъ материалъ, свързанъ съ юбилея.

Отъ друга страна отговорни за това сѫ и самитѣ ни „възпитаници“. Колко отъ тѣхъ сѫ се заинтересували за живота и вървежа на училищата ни следъ излазянето си отъ тѣхъ? Твърде малко, като сѫдя по броя на тия, които понѣкога, сѫ писали до дирекцияитѣ ни да питатъ за живота въ училищата, или пъкъ дадатъ нѣкои сведения за тѣхъ си. А неуспѣха на горепоменатия опитъ въ Деви-

ческото училище се е дължелъ изключително на ученичкитѣ отъ възпросните класове, понеже, по една или друга причина, само две отъ тѣхъ се отзовали на поканата.

Какво да кажа за насъ, които сме още въ тия сгради? Направили ли сме нѣщо за запазването на тия отношения? Почти нищо, като се изключи издаването на вестника ни, чиято цель е именно тая. Изказали ли сме нѣкога желание за устройството на нѣщо, което да спомогне за постигане цельта? Не. Двадесеть и петь годишнината юбилей на д-во „Развитие“ миналата година мина, безъ да бѫде поканенъ ни единъ отъ бившитѣ му членове или поне нѣкой отъ тия, които сж влизали въ управителното му тѣло въ миналитѣ години. За 60-годишнината отъ основаването на Дев. у-ще, нищо не бѣ направено отъ ученичкитѣ, освѣнъ писанитѣ кратки исторични бележки въвъ вестника ни.

Това е било въ миналото! Така е и днесъ. Но „миналото забрави, настоящето употреби“. Добре. Да забравимъ миналото! Тогазъ какво трѣбва да се направи, за да се подобрятъ за напредъ тия отношения?

— По възможность въ най-скоро бѫдаще да се започне издаването, презъ опредѣленъ интервалъ отъ врѣме, отъ страна на дирекцията на всѣко училище, единъ видъ сборникъ, подобенъ на изданията по случай 50-год. юбилей на Мжжкото училище. Съдържанието на тоя сборникъ да бѫде тѣсно свързано съ живота на училището: вървежа му презъ изтеклото време, направенитѣ нововъведения и промѣни; всичко интересно изъ живота на ученическитѣ организации; кратки сведения за всички били въ у-щата ни. Още да бѫдатъ помѣствани редъ снимки изъ тѣхъ и пр. При все че това донѣкѫде се върши отъ нашиятъ вестникъ, струва ми се, че издаването на единъ подобенъ сборникъ, ще има своето голѣмо значение и ще представлява голѣмъ интересъ за всѣки интересующъ се отъ училищата ни.

Да се създаде като традиция свикването на „възпитаницитѣ“ ни въ училищата и по тоя начинъ се даде възможность на всички, които желаятъ, да прекарать поне за малко, пакъ подъ покрива на „Alma Mater“, вѫрѣдъ другарска интимность и спомени за миналите безгрижие ученически дни. Пропадането на опита въ това направление, направенъ преди години нека никого не обезсърдчава. Защото нищо не ще да ни покаже, че подобни свиквания ще останатъ пакъ безрезултатни. Нека се опита. И ако подобни свиквания не ще бѫдатъ възможни всѣка година, то нека стават на всѣки три, четири, а даже и петь години веднажъ.

Не би трѣбвало и ученическитѣ дружества да стоятъ пасивни въ това отношение. Развитѣ тѣхни юбилеи или пакъ по-особни дни въ живота имъ, като конкурса който д-во „Развитие“ урежда всѣка година, Олимпийскитѣ игри на „Спортъ клубъ“ и пр., могатъ най-рационално да се използуватъ за тая цель, а именно като се канятъ бивши тѣхни членове да присѫтствуватъ на тѣхъ.

Остава още и самитѣ ни „възпитаници“ и тѣ отъ своя страна да направятъ възможното: да бѫдатъ готови при нѣкои отъ гореспоменатитѣ случаи да се отзовать съ готовность, да даватъ винаги нужнитѣ сведения за себе си въ дирекцитѣ ни и, въобще се държатъ по-близо до сегашнитѣ живоотъ въ училищата ни.

Естествено за създаването на подобни сборници и уреждането на подобни „свиквания“ ще сж нужни не малко трудъ, а сѫщо и материални средства и то предимно отъ дирекцитѣ, а въ нѣкои случаи и отъ дружествата ни. Ала струва ми се, че за въ случая, труда и материялнитѣ средства не трѣбва да се жалятъ, защото време е вече отношенията между „възпитаницитѣ“ ни и нашитѣ *„Alma Mater“* да се подобрятъ!

Времето изисква своето и ние сме длъжни да направимъ всичко възможно, за да му го дадемъ!

Librarian

Нѣщо за английската библиотека въ A. S. B. и използуването ѝ

Единъ отдавнашенъ блѣнъ се осѫществи. Почти всѣки ученикъ отъ пети класъ нагоре благодарение на новата метода, по която сега се преподава английски езикъ, има възможность да чете, горе-доле свободно, всѣка английска книга, не много мжчна за разбиране. И само сега ученицитѣ могатъ да узнаятъ пълната и удоволствието, които се крияти подъ луксознитѣ корици на американскитѣ романи или бѣлитѣ скромни обвивки на изданието „Таухницъ“.

Ученицитѣ четатъ и четатъ усилено. Това се вижда ясно отъ факта, че за две седмици само, отъ 7 до 19 февруари, отъ английската библиотека сж били взети за четене 119 книги, отъ повече отъ 60 различни ученика, което пъкъ иде да ни покаже, че половината отъ всички ученици четатъ. Добъръ признакъ при това е, че най-голѣмия процентъ отъ четцитѣ пада на четвъртокласници, въ които сж бѫдащитѣ надежди на училището.

Фот. Ст. Полетановъ

Ученици въ стаята — читалня, където се намира английската библиотека.

Използувайки случая, ще се постарая да отговоря, и то малко по-обстойно на въпроса „съ какво и какъ да почнемъ четенето“, който въпросъ, естествено сега се изпречва предъ всички начинающи да четатъ английски книги, като се надѣвамъ съ това, че ще улѣсня нѣкои начинающи и по тоя начинъ спомогна на дѣлото.

Ученикъ, който е можалъ да мине благополучно изпита въ края на четвъртия класъ, може смѣло да поиска коя и да е отъ книгитѣ въ отдѣлитѣ: Easy medium и Medium. (За улеснение на ученицитѣ книгитѣ сж раздѣлени на 6 отдѣла: *Very easy* (много лесенъ). *Easy* (лесенъ), *Easy medium* (лесно срѣденъ). *Medium* (срѣденъ), *Hard medium* (мжчно срѣденъ) и *Hard* (мжченъ). Отдѣлитъ VE съдържа нѣкои най лесни читанки и приказки, които сж най-доброто четиво за IV-ци. Е—книги достѫпни за по напредналитѣ по английски IV-ци и V-ци. ЕМ и М сж достѫпни за всички ученици отъ V класъ нагоре. Въ НМ застѫпени сж класицитѣ — поезия и драма, достѫпни за VII ци и VIII ци. Н — съдържа предимно капитални работи, студии и изследвания). Между тѣхъ имаме всички произведения отъ Киплингъ, Дойлъ, Твенъ; още и кжситѣ разкази отъ Уелса. Нѣкой като вземе една такава „for granted“ интересна книга, нека не търси веднага речника. Предполага се, че всѣки ученикъ има достатъченъ запасъ отъ думи за обикновено четене. Главното нѣщо е да прочетатъ първитѣ 20—30 страници. Щомъ книгата е интересна, достатъчно е да се схване фабулата, за да не се остави книгата.

За да не се изгуби интереса, необходимо е по възможность, пълно абстрахиране отъ речника, защото, струва ми се, мжченикъ е този, който го употребява неограничено.

За да се следва добре фабулата, нуждно е да се схване главната мисъль на всѣки параграфъ, а тя се заключава въ не повече отъ нѣколко най главни думи — ключа на мисъльта. И въ такива случаи, когато съдържанието на известенъ параграфъ е неясно, поради незнанието на нѣкоя отъ тия думи-ключове, нека се прибѣгва до речника. Но отварянето на речника при *всѣка* една нова дума е безмислено, защото по тоя начинъ, не само, че не се запомнятъ кой знае колко нови думи, а се губи много време и най-главно, убива се охотата за четене.

Ако нѣкой има особено „желание“ да научи повече нови думи, най-добриятъ начинъ за това е да вземе нѣкоя отъ най-популярнитѣ книги отъ английски авторъ, напримеръ „Томъ Сойеръ“ отъ Маркъ Твенъ, въ българския преводъ, да я прочете много внимателно, даже два пжти, а после да прочете сжщата тая книга на английски. За научването на нови думи тоя начинъ е незаменимъ.

И тъй, на работа въ това направление! Нека всѣкиі ученикъ избере книга за четене, отъ 420-тѣхъ, които пълнятъ англійската ни библиотека. По тоя начинъ не само, че ще използува най-рационално свободното си време, че ще придобие известни познания върху езика, че ще свикне по лесно да го разбира, говори и пише, но, най-главно, ще направи всесветската литературна съкровищница да бъде отворена за него, понеже почти нѣма добри книги, които да не сж преведени на англійски, а много сж тези отъ мировитѣ шедьоври, които ги нѣма още преведени на български.

П. Р.

Изъ училищния животъ въ Япония

Четвъртъкъ, 2 Септемврий, 8 часа сутриньта, градъ Осака, Япония. Ние сме въ Tennoji Chu Gakko, едно отъ осемь или десетьтѣхъ срѣдни училища въ града. Трабата радостно, но повелително призовава на събрание. Петстотинъ момчета — всички въ бѣли униформи бързатъ къмъ гимнастическиятъ салонъ. Тукъ тѣ се разпредѣлятъ по класове. Ученици-надзиратѣли надзиратъ разпоредби съ военна строгость. Въобще цѣлата сцена има видъ на казарма. Следъ свършването на провѣрката всички, класъ по класъ, нападятъ презъ дългитѣ, голи коридори на голѣмото дървено, подобно на барака, здание.

Нашиятъ класъ е пѣрвъиъ преди насъ. Учительтъ влиза. Надзирателтъ извиква: „Kiwotsukè" Ученицитѣ заставатъ мирно. Учительтъ стига до платформата и се изправя задъ простата дървена маса. „Orè" извиква надзирателтъ. Учитель и ученици се поздравляватъ съ низъкъ, мълчаливъ, почитателенъ поклонъ. „Suwarè" заповѣда надзирателтъ и момчетата седатъ на мѣстата си.

Урокътъ почва. Този е пѣрви класъ. Момчетата сж 12 годишни. Това е урокъ за начинающи по англійски. Учительтъ е японецъ. Почватъ да четатъ отдѣлни думи отъ пѣрвия урокъ. Учительтъ е усърденъ, но доста осакатява произношението. Ученицитѣ просто го доунищожаватъ. Презъ цѣлитѣ петь години въ Срѣдното училище и три въ Вишето следъ това, тѣ ще се борятъ съ особеноститѣ на този чуденъ, но богатъ езикъ. Никой другъ чуждъ езикъ не се изучава въ Далечния Изтокъ. За петь години отъ сега, тѣзи 12-годишни момчета ще се мѣчатъ ,съ Carlyle, Macaulay, Ruskin, Emerson, и Browning — ще имъ предаватъ по две страници на урокъ, научени следъ като сж търсили презъ дума въ речника, и пренеждали въ класъ на японски! Чудесенъ материалъ, но ужасенъ методъ. За щастие, тѣзи усърдни младежи, не знаятъ колко лоши сж методитѣ!

Новъ звукъ на тръбата прозвучава въ дългитѣ голи коридори. Часътъ е свършенъ. „Tatè", „Orè" извиква надзирателя, и учитель и ученици се поклаянятъ низко, като на императоръ. Следваме учителя въ учителската стая. Тя сщо е гола, — по спартински. Учителитѣ си наливатъ чаши зеленъ чай — безъ мѣко, безъ захаръ, безъ лимонъ — сщо по спартински.

Всѣки учитель изважда по една дълга, тънка лула, напълва я съ най лошия отъ простия тютюнъ и я запалва отъ единъ отъ нѣколкото мангали въ стаята. Тогава се събиратъ на групи около мангалитѣ и бѣбрятъ. Сериозни разговори не се позволяватъ тукъ. Тѣ никога не разискватъ въпроситѣ относно дисциплинирането на ученицитѣ, по простата причина, че това не е нуждно. Писательтъ е билъ за петь години въ Япония, и не помни да е казалъ деже една дума за дисциплина на ученицитѣ си.

Японцитѣ имать голѣми недостатъци, но неуважение къмъ учителя и невнимание въ класъ не сжществуватъ между тѣхъ.

* * *

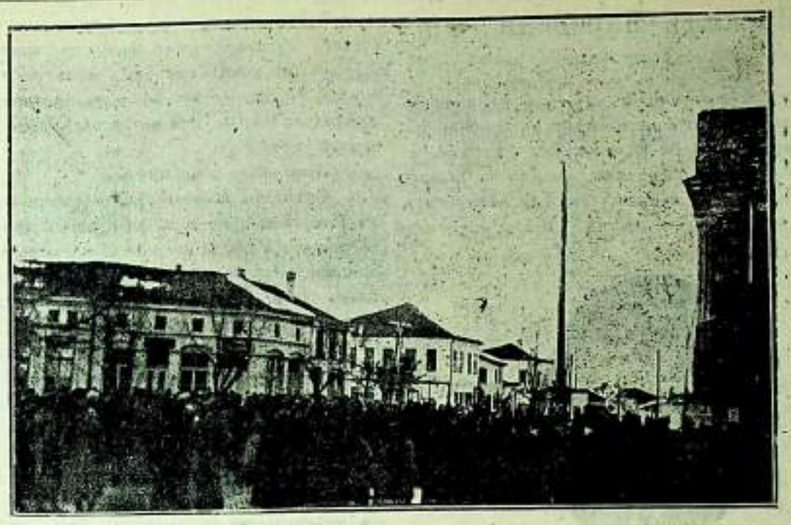
Време за обѣдъ. Момчетата тичатъ при своитѣ дулапи. Всѣки изважда по единъ цилиндриченъ пакетъ обвитъ въ furoshiki — цѣтно парче платъ, което всѣкой носи за обвиване пакети. Той отвива furoshiki, и ние виждаме, че съдържа едно цилиндрично кюпче раздѣлено на две или три хоризонтални дѣления. Най-долното отъ тѣхъ съдържа оризъ— сдъръ, бѣлъ, сухъ, превъзходно сготвенъ оризъ, съвсемъ безъ всѣкакви подправки или соль. Горното дѣление е раздѣлено на нѣколко части, които съдържатъ гарнитури за оризъ,—пържена риба, или, може би, пиле, заедно съ нѣкои зеленчуци, — фасулъ или грахъ направени отъ *daikon*—голѣма бѣла рѣпа. Момчето изважда клечкитѣ си и, оризъ и риба, оризъ и фасулъ отиватъ бързо и изкусно въ устата му. Съ двѣ тънки клечки, по-дълги отъ моливъ той пренася до устата си ориза толкозъ безпогрѣшно, колкото вие или азъ бихме го загребали съ лъжица. Хапка презъ хапка той взима оризъ. Това е строго спазвано. Храненето трае около 3 минути.

* * *

Учебнитъ день свършва. Момчетата излизатъ бързо навънъ на топлото слънце — защото на втори Септември въ Осака врѣмето е още горещо. Но нѣкои отъ тѣхъ оставатъ за игритѣ. Нѣкои отиватъ на тениса (Япония произвежда най-добритѣ второстепени играчи на тенисъ въ света), докато други отиватъ на baseball diamond. (Японцитѣ сж усвоили американската народна игра, и сега пращатъ тимове презъ Тихия океанъ, които понѣкога биятъ американцитѣ въ собствената имъ игра). Други пъкъ — по-консервативни, — сж привърженици на старитѣ японски игри *jiujitsu* и фехтовка.

Много отъ читателитѣ на Р. Ш. може да сж чули за *jiujitsu* — сложна, научна, японска форма на борба. Тя има сложни правила. Има иерархия отъ степени на съвършенство, съ правото да носятъ колани отъ известенъ цвѣтъ. Тъй сложна е *jiujitsu*, че трѣбватъ осемь—десеть години на усилено, всѣкидневно упражнение, за да се премине до най-горната степень. Въ горнитѣ степени играта е много опасна. Едно извъртане на китката и ти изкълчвашъ рамото на противника си. Едно внезапно движение и той полетява презъ рамото ти и си счупва врата. Тѣзи тайни се пазятъ строго. Тѣ не се казватъ на всѣкиго. Трѣбва да бъдешъ приетъ въ кржга на онѣзи, които „принадлежатъ" тамъ, за да бъдешъ посветенъ въ тайнитѣ. Преди да те приематъ, твоятъ характеръ е подложенъ на най-подробенъ изпитъ. Ако пропаднешъ въ този изпитъ, нѣма да бъдешъ избранъ въ по-висшитѣ степени на *jiujitsu* братството.

Невъзможно е въ една такава кжса скица да се даде повече отъ една две черти отъ училищния

Въдъхновителната манифестация на площада предъ читалището.

животъ въвъ великата империя на Dai Nippon. Човѣкъ трѣбва да живѣе тамъ нѣколко години, за да може да долови националния духъ на тази интересна, рицарска и напредничава раса. Тѣхния националенъ духъ е — и нищо друго — което ги е направилъ една отъ петьтѣхъ велики сили. Писательтъ е живѣлъ въ Франция, Америка, Япония и Англия. И ако той бѣше помоленъ да охарактеризира тѣзи четири велики сили само съ по едно изречение, той би казалъ: Франция е женска страна въ лошото значение на тази дума. Америка е женска страна въ доброто значение на думата; Япония е мжжка страна въ лошото значение на думата и Англия е мжжка страна въ доброто значение на думата. Тази е може би причината защо Англия е странята, която Япония най-много уважава и подражава. Така покойния Count Okuma е казалъ за пѣрвитѣ европейци които сж отишли въ Япония, преди 65 години:

„Намирахме, че англійскиятъ благородникъ отъ всичкитѣ европейци най-много прилича на нашия Японски samurai съ неговитѣ рицарски нрави".

Фото Ал. Владимировъ

Шестокласници въ двора на училището

Паскалъ Маровски

(Never*)

О, какъ непоносимо мъчно е да се пише за работи, съ които умътъ не може още да се помири!....

И наистина кой би се осмѣлилъ да каже, че той — *Never* — е вече покойникъ, безъ да се уплаши отъ звѣна на своята мисъль, безъ да замлъкнатъ думитѣ му още на самитѣ устни? И кой би го повѣрилъ?...

Never отминалъ! Нима е възможно това? Умътъ ми е затъпѣлъ, та не може, не желае, не иска да побере подобна мисъль, или пъкъ нейнятъ звънъ е фалшивъ, а самата тя — блудкава нелепость, съ прокудения въ чужбина несретникъ. Та споменътъ за него е още тъй живъ, тъй свежъ. Сребристиятъ му гласъ се още звънти въ ушитѣ, а самиятъ той, съ поразителна яркость се напрѣчва предъ уплашитѣ ми взоръ ... ето: неговиятъ кротъкъ и дълбоко замисленъ погледъ, изподъ, който проглежда неговата широка и необятна като синьото небе душа, кротко ни обгръща, ржкитѣ му (О тия ржце, които тъй често се надигаха да обгърнатъ по-малки братя, въ червената ограда на неголото старо училище) бавно се сключватъ, устнитѣ му тихо поиърдватъ и унесени, оставаме се въ властьта на чудния му гласъ, за да ни въведе въ интимнилтъ миръ на не единъ нѣвещъ... Мигъ. И.. душевни ценности, като бисери отъ разкъсана огърлица се разсипватъ отпреде ни, благовонни мирисни пълнятъ въздуха и сянкавъ тамянанъ димъ се извива надъ жертвеника на нечия „Светая Светихъ"; колѣничила, душата на поета се се моли — той принася въ жертва своето собствено сърце; нозетѣ ни се подкосватъ и колѣничили, издигаме молитвено сключени ржце.... Сгжстенилтъ тамяненъ димъ бавно се разсейва. Негде далечъ загълъхва ехото на жертвени нѣсни. Мъглитѣ образи приематъ вече своитѣ обикновени форми. Хладъ. Очитѣ се отварятъ и ние, все още унесени, като въ сънь, виждаме *Never* да слиза отъ сцената. Отрезвението настжпва. Бурни ржкоплѣскания го изпроваждатъ и пакъ зънни. А сега.... сега, когато всички отново и както никога умилително го зовемъ, нима той не ще се отзове? Нима *Never* навѣки замина?

Не, хиляди пжти не!

Той е само далече.... много далече, въ чужбина, отгдето простира къмъ насъ, въ изнемога, ржце. Духътъ му копнѣе за насъ и не веднъжъ се отскубва отъ тѣлото му, за да ни притисне до своитѣ изстрадали гжрди. Той витае надъ насъ.... Той е въ самитѣ насъ!

Never не е покойникъ!

Слънцето, което сутринь усмихнато се възйема на Изтокъ и привечерь, облѣно въ кърви, тъне въ горящиятъ Западъ, нима не доказва това? Неговитѣ палящи лжчи не сж ли топлитѣ лжчи на неговата блага душа? Кристалитѣ води на хиляди „очички", които поглеждатъ пъзъ нашитѣ родни балкани не напомнятъ ли бистриятъ му, като сълза, погледъ? Синитѣ мъгли, които сутринь опасватъ плещитѣ на Балкана и, които мигомъ се разпръсватъ при първитъ топълъ лжчъ, не нашепватъ ли за непокорнитѣ кичури на неговата буйна коса? Бухлатитѣ облаци, които въ зноенъ лѣтенъ день пълзятъ отъ Югъ и засланятъ на небето извора на живота, не сж ли тѣ, които не веднъжъ сж се разтилали на гжсти пластове въ душата му? Само веднъжъ ли неговиятъ хоризонтъ е билъ помраченъ отъ косматитѣ имъ фигури? А когато Горилка лудо повѣе и буря завлудѣй, когато мълнии зловещо затрещатъ низъ раздрани небеса не виждаме ли самиятъ *Never* да впива огненъ погледъ въ мрака, да клати заканително ржка срещу тъмни сили, да ги зове въ неравенъ бой? Или пъкъ, когато небето бездушно заридае, не ридае ли съ неговата неизплакана печалъ?

Кой може да твърди тогава, че той ни е отминалъ?

„*Never*" го назоваха. Преди да прекрачи прага на своето старо училище, съ топли благопожелания отъ непръстнитѣ си братчета, се впусна въ живота „*оная*", която за първи и последенъ пътъ се мѣрна въ неговиятъ пжть — пленителна и свежа, като пролетно слънце (о, день на безименно за него щастие и черна мжка, день, въ който зла неведа ниде и завиде) му дари името *Never*.

На каква орись го орисаха съ това име?.... Можеби той бѣ орисанъ никога да не се върне вече.... Това ли? Та ние и безъ това не го очаквахме никога да се върне, никога не му желаехме това! Когато ги изпровождахме, него и другаритѣ му, когато въ края на всѣка учебна година изпращаме по една мъничка група свършили, никога не ги изпращаме съ пожелания да се върнатъ при насъ. Знаемъ.... Сега вече *Never* наистина никога нѣма да се върне. Той отиде много далече.... тамъ, отгдето никой не се е върналъ още.... Нѣма да го видимъ.... И не скърбимъ, защото не чувствуваме, че той е далечъ.... Наоколо всичко ни шепне за него, а самиятъ той проглежда изподъ нашитѣ души.

Never никога не е билъ покойникъ.

Той не е и сега.

И за мнозина той нѣма да бжде никога такъвъ.

Не! *Never*.

Цариградъ, 1924 г.

* Никога.

Ирачка

* * *

На Семклисе

Ето, мой приятелю тия волни приказки на нашитѣ младини, които азъ ти разказвахъ изъ горитѣ на моята скжпа родина и, които ти слушаше загледанъ неопредѣлено къмъ далечнитѣ сини планини.

Въ юнскитѣ вечери, въ часътъ, когато земята и небето се сливатъ бавно въ едно върховно мълчание, азъ напускахъ градътъ, — и се скитахъ изъ безплоднитѣ хълмове покрити съ ягоди, капини и клекъ, или пъкъ по брѣговетѣ на малката рѣчица, тоя потокъ презъ юлий — тъй потаенъ въ хубавитѣ дни, или, — още — въ нѣкой жгълъ изгубенъ подъ лѣтния жаръ засаденъ съ мандали, съсъ сухи клоне, стари сивкави маслини и лози, повлекли по земята своитѣ сплетени вейки.

Днесъ, върѣдъ моитѣ северни лесове, когато си спомнямъ тия нощи, чувствувамъ една дълбока любовь къмъ тая строга родина, която не е вечъ моя.

Преди легнала въ тревата, азъ те чуствахъ допринъ до менъ, замисленъ, гледайки ме съ твоитѣ голѣми очи. Ти бѣ навсѣкждe съ менъ. И днесъ азъ тъй си обяснявамъ, твоето присъствие.

Моя скжпа душа, ти ми услаждаше печалта на меланхолнитѣ вечери. Ти пише скръбната красота на планинитѣ, тѣхната блѣдность на мраморъ, порозовѣлъ отъ последнитѣ цѣлувки на слънцето. А после, когато усмивка преминаваше по твоитѣ устни, би казалъ човѣкъ че това е първиятъ майски лжчъ, който разцъфва всичкитѣ цвѣтя, живущи само единъ день и, които юнското слънце изгаря.

Азъ ти говорѣхъ безъ да щадя своитѣ думи, старейки се да не прикрия нищо въ душата си. Безъ да ми отговаряшъ, ти слушаше съ широко отворени очи, въ които азъ четѣхъ всички радости и скърби.

Всѣка вечерь, мой приятелю, азъ чувствувамъ нова потребность да ти благодаря. Ти бѣ тъй добъръ и нѣженъ, че не обичаше малко и ме дари съ щастие, когато човѣшкото сърце страдае отъ самотата на живота.

Сега ти си далечъ, далечъ, но азъ намирамъ въ душата си запазена чиста първата любовь... Ний прекарвахме дивни нощи, нали?

Увы! Тия вечери ги нѣма вече. Дойде деньтъ, когато азъ трѣбваше да ви оставя, тебъ и моята мила родина. Помниши ли, моя хубава мечта, когато ние си казахме „сбогомъ". То бѣше въ една есенна вечерь на брѣга на малката рѣчица. Оголѣлитѣ дървета приличаха на призраци. Полето, покрито съ листа, чернѣеше и правѣше далечината грозна и мрачна. Въ небето гаснѣха последнитѣ лжчи на слънцето и отъ изтокъ се повдигаше черна, мъглива нощь....

У менъ бѣ това есенно небе. Черна нощь. И гаснѣха звездитѣ на радостьта ми. Тогава азъ молѣхъ за животъ, за щастие. Нашата чиста любовь бѣше свършена и, както всичко ново и тя бѣ изживѣла своето време. И тогава виждайки, че азъ умирамъ въ тебе, азъ отидохъ при малката рѣчица, за да ти отдамъ моитѣ последни прощални цѣлувки. О, любовь, о, скръбна вечерь. Азъ те цѣлувахъ, моя бедна умирающа мечта и се трудѣхъ да възобновя могжщиятъ животъ на нашитѣ хубави дни; и неможехъ, защото самъ ти бѣ моятъ палачъ. Ти бѣше владетель — надъ плътьта, надъ сърцето, — и все пакъ само единъ спомень.

Последенъ пжть азъ те чухъ да попиташъ:

„О, кой тъй скоро те уби въ моитѣ гжрди?"

Ето отговора: „Самъ Ти!"

Казахъ всичко това. Увы! азъ зная, че ще осквърня тайната на нашитѣ ласки.

Скоро ще станатъ седемь години откакъ азъ те оставихъ. Ако ти исказшъ обещание, азъ ще Те обичамъ още, — и по-късно, когато напразно ще търся по слѣта нови герои — азъ пакъ ще се върна при моята първа любовь. Тогазъ ще се върна въ родината и ше те намѣря при брѣгътъ на малката рѣчица. Ще бжде зима, печална и тиха, съ чисто небе и земя пълна съ надежди за бждаща жетва. Тогава ние ще възобновимъ тихитѣ вечери въ любимятѣ поля, ние ще доживѣемъ нашитѣ сънь.

Чакай ме, моя скжпа душа. Азъ пакъ ще дойда.

---

* * *

„О, всичко бдеше светла страж
горяща кандила.
Гореше свята, чиста кржа
надъ сивите села."

Н. Фурнаджиевъ

По страшенъ и самотенъ пжть дойдохъ и азъ да видя родната земя. . .

— — — — — — — — — — — —

Родихъ се върѣдъ алена градина и въ дни на погребална есень видѣхъ кървава коситба.

Видѣхъ позорни знамена, кърви и пламнали села...

Видѣхъ какъ огнени звезди по смъртенъ пжть посрещаха съ радость жестокитѣ цѣлувки на братския куршумъ.

Видѣхъ какъ гинатъ народни борци, въ глухитѣ, безмълвни долини на родната земя. . .

О, майко, на хищни синове! ! . .

Видѣхъ още какъ надъ чернитѣ блата, разкъсани отъ хищни птици, жадни за света кръвь, горѣха мъртви тѣла на скжпи мжченици. . .

И още Христа, съ кърваво лице, разпънатъ въ своятъ храмъ, върѣдъ богомолци съсъ смъртни маски и мечове, за нова стръвь готови.

Видѣхъ майки и деца подъ тъмнитѣ крила на вечна смъртъ . . . и родната земя потънала въ сълзи . . . сълзи, о майко, на хищни синове. . .

— — — — — — — — — — — —

Злочестъ, въ зной и мразъ, отминахъ кървавиятъ другъ. Отминахъ и видѣхъ какъ златно слънце дари нови дни, съ румени лжчи. . .

Ученички

Новото Девическо Училище

Въ списанието „Семе“ отъ 1921 год. г-нъ Маркъмъ съсъ статията си „Моя блѣнъ за новото училище“ възбуди голѣмъ интересъ и още тогава бѣ направенъ опитъ за осѫществяване на часть отъ тоя блѣнъ, като бѣ отдѣленъ последнията класъ на гимназията въ група, която живѣеше въ помещение, отдѣлно отъ общото за ученичкитѣ отъ останалитѣ класове. Миналата, както и тая година, тоя опитъ бѣ повторенъ въ по-широка форма и, доколкото можемъ да сѫдимъ, резултатитѣ отъ тия опити, въ повечето случаи, сѫ добри.

Опити за образуването на отдѣлни групи, отначало сѫ били правени съ единъ само класъ, а опосле и съ два. Ала съ последнията, особено тази година (сгрупирването на VIII и III класове) не сѫ постигнати тия положителни резултати, които имаме при групи, образувани отъ отдѣлни класове.

Поради това, въ новото училище, всѣки класъ би трѣбвало да съставлява отдѣлна група, понеже само така ще има много по-голѣмо разбирателство между самитѣ ученички, не само по отношение на уроцитѣ, а и въ другитѣ взаимни отношения. Ако пъкъ поради редъ съображения, групирането на отдѣлнитѣ класове не ще е възможно, то нека това става съ два класа, но ученичкитѣ въ които да бѫдатъ близки, както по възрастъ, тъй и въ разбиранията си.

Всѣка една група да живѣе въ отдѣлно помещение и по тоя начинъ образува самостоятелно семейство, въ което естествено ще има редъ домакински работи. Досегашната опитность въ това отношение ни показва, че нацѣло домакинската работа не може да се извършва отъ самитѣ ученички, защото това е въ ущърбъ на уроцитѣ и другитѣ тѣхни длъжности, които имать.

Всѣко отдѣлно семейство да има своя надзирателка, или така наричната *„майка“*. И за такава би трѣбвало да се предпочете една, която въ дѣйствителность е била такава, защото само тогава тя може да разбере най-добре своитѣ „деца“.

Тия отдѣлни групи, доколкото е възможно, да имать по-голѣмо самоуправление. Малкото общи закони, които ще ги свързватъ да бѫдатъ изработени отъ ученически съветъ. Сѫщо и наказанията, които въ нѣкои случаи ще се налагатъ на провинили се, да бѫдатъ изработени отъ тоя съветъ.

Учебната програма въ новото ни училище трѣбва да дава на ученичкитѣ, както елементарни познания въ различнитѣ научни клонове, така сѫщо и да ги подготвя за университета. На английски езикъ да се изучаватъ само тия предмети, които не сѫ отъ голѣма важность за висшето образование или пъкъ не сѫ застѫпени много силно въ народнитѣ ни гимназии. Това ще бѫде отъ голѣма важность само за двата последни класове. Въ останалитѣ пъкъ класове нека се изучаватъ повече предмети на английски като История, География, Естествена история, Английска литература и Вѣроучение. История да се научава на български не само въ последнията, но и въ предпоследнията класъ.

При следването на сегашната учебна програма следъ свършването на VI класъ, всѣка ученичка трѣбва да избере единията или другията отъ двата сѫществуващи отдѣла, споредъ предметитѣ, които се изучаватъ въ всѣки единъ отъ тѣхъ, като по тоя начинъ се дава възможность на всѣка ученичка да изучава тия предмети, които биха ѝ послужили, ако възнамерява да следва, следъ свършването на гимназиялнията курсъ. Обаче не рѣдко се случва ученичка да желае да следва предмети, които ѝ сѫ нужни, ала е принудена заради едни отъ тѣхъ да се откаже отъ други по простата причина, че тѣ се намиратъ въ два различни отдѣла (например сега Химия се изучава въ „Научния отдѣлъ“, а Естествена история въ „Хуманитарнията“).

Затова въ програмата на новото училище, предметитѣ, които ще се изучаватъ въ двата отдѣла да бѫдатъ много по-малко.

Рисуване и *пѣние* да не бѫдатъ избирателни, както до сега, а задължителни.

Домашна хигиена и *Детска психология* да се изучаватъ въ последнитѣ два класа.

Латински езикъ да бѫде застѫпенъ като редовенъ предметъ.

Спорта да бѫде силно застѫпенъ. Поне два пѫти седмично да има за всички ученички задължителни игри. Всички ученички да бѫдатъ раздѣлени на тимове и състезанията между отдѣлнитѣ тимове въ разнитѣ игри като *„Бейсъ болъ“*, *„Баскетъ болъ“*, *„Тенисъ“* и пр. да се водятъ отъ специални учители и да заематъ по-голѣмата часть отъ свободното време на ученичкитѣ.

Разнитѣ ученически организации и въ новото училище да сѫществуватъ, като тогава на тѣхъ се обърне по-голѣмо внимание, защото до голѣма степень тѣ ще бѫдатъ, може би най-силнитѣ фактори, които ще закрепватъ другарскитѣ отношения между ученичкитѣ и обединяватъ ги въ едно цѣло.

УЧИЛИЩЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ

Единъ отговоръ

(Отъ страна на редакционния комитетъ)

Въ миналия брой на вестника ни, G. Lamb. въ статията си „Рилски Шепотъ“, даде мнението си за програмата му и досегашното ѝ изпълнение. Следъ като дава нѣколко цитати отъ нѣкои броеве на първата и втората годишнини, той се спира на излѣлитѣ броеве отъ третата годишнина и казва: *„Съ започването на III-та годишнина, всѣки очакваше, че поне сега, това, което въ миналото се изпусна по разни причини, днесъ ще се набави. Но дали днесъ „Рилски Шепотъ“ оправдава нашитѣ надежди“?*

Нека да се спремъ по-отдѣлно върху всѣка една точка отъ неговата статия и да видимъ кѫде е правъ въ твърденията си. *„Интересътъ ни къмъ този органъ безспорно е голѣмъ, но дали този интересъ се оправдава днесъ“.* На какво основава този интересъ и въ какво е проявенъ, G. Lamb. никѫде не е посочилъ. Дали на постояннитѣ критики, че „Рилски Шепотъ“ се е отклонилъ отъ опредѣлената си цель и, че е станалъ арена, кѫдето могатъ да се подвизаватъ само „известни избраници“? Колко души сѫ се поне опитали да направятъ нѣщо за вестника? — Почти никой, а всичко остава на нѣколцина отъ „избранницитѣ“-редактори, волю неволю да се подвизаватъ на тая „арена“, защото сѫ се ангажирали съ тая работа. Но по-надоле за „редакторскитѣ неволи“.

„Съдържанието на споменатитѣ тазгодишни броеве е разнообразно съ доста литература, но пъкъ отъ друга страна лишено или поне малко застѫпено сѫсъ събития изъ нашиятъ училищенъ животъ, понеже допискитѣ дадени за тѣхъ **не се ползували**, *споредъ редакционнията комитетъ съ* **добра литературна цена**“. Колко дописки, които характеризиратъ нашиятъ училищенъ животъ, сѫ дадени тази година, та да се говори, че „споредъ редакционнията комитетъ нѣматъ никаква литературна цена“. Такива дописки тази година въ редакцията не сѫ получени. Ако е имало нѣкоя, то не е приета по простата причина, че или съвсемъ е била „слаба“, или пъкъ се е казало да се повърне на автора ѝ, или авторката ѝ, да я преработи. А едно такова повръщане на дописка, мнозина считатъ за „унижение“. А пъкъ какво биха казали читателитѣ за поместването на нѣкое описание, на нѣкоя незначителна случка, изобщо слабо описана. Какво?... Биха отрупали после съ подигравки членоветѣ на редакционния комитетъ. Та нѣмáхме ли примеръ на такова нѣщо отъ първата годишнина „Седмокласнията фъдиж“. „Нали „Рилски Шепотъ“ почна да се пълни и съ такива работи“..., възклицаваха мнозина тогава, па даже и на следующата година. А тази година до редакционнията комитетъ не сѫ дошли такива работи.

Нека да видиме колко дописки сѫ постѫпили отвънъ до сега. Първия брой— *две*, само отъ девическото училище. Вторията—*две*, само отъ мѫжкото училище. Третиятъ и четвъртиятъ—*две*, само отъ мѫжкото училище. Последниятъ, петиятъ най-много—седемъ. *Две* отъ девическото училище, *четири* отъ мѫжкото и *една* отъ единъ отъ учителитѣ въ мѫжкото училище. Отъ изложеното, ясно се вижда въ какво положение се намира редакционнията комитетъ, особено главниятъ редакторъ, при издаването на всѣки брой. Въ досегашнитѣ броеве се е писало много повече за мѫжкото училище, а съвсемъ малко за девическото. Даже вторията брой е списанъ изключително отъ мѫжкото училище.

По-нататъкъ G. Lamb. изказва мнението си за насокитѣ, които би трѣбвало въ бѫдаще „Рилски Шепотъ“ да следва. *„Бихъ желалъ за въ бѫдаще вестникътъ ни да има „Училищенъ прегледъ“.* Не знаемъ G. Lamb. дали е забелѣзалъ, но „Училищенъ прегледъ“ имаше още въ 3 и 4 броеве, а неговата статия се яви чакъ въ петия брой. Въ „Училищния прегледъ“, ние включаваме и „Критичния отдѣлъ“, разбира се доколкото има. Редакционнията комитетъ има на умъ много повече нововъведения, но самъ, безъ подкрепа отвънъ, не може да ги изпълни. Нѣкои отъ тия нововъведения като конкурсъ въ областьта на живописьта, той съобщи още въ *брой първи на година трета*. Обаче колко души се отзоваха на тоя конкурсъ.—Никой. Даже нѣкои отъ редакционнията комитетъ ходиха по нѣколко пѫти при тия, които могатъ да дадатъ нѣщо отъ такъвъ характеръ, но всичко напразно. А това е сѫщото и съ допискитѣ. Ходишъ при единъ: „Дай нѣщо за тоя брой: „А, че... ще видя, но не обещавамъ.“ Питаме ви любезни чи-

тали, какво бихте могли вие да направите при подобни условия? А покрай тоя неинтересъ къмъ вестника отъ страна на учащитѣ се има и редица други пречки при печатането. Тукъ тая работа се извършва изключително отъ страна на главнията редакторъ и нѣкой отъ момчетата редактори. Коригиране на оригиналитѣ, правописъ, изглаждане на нѣкои изрази и др. Коригиране на статиитѣ; писане още нѣщо, за да се допълни вестника; помагане на работницитѣ въ печатницата въ нѣкои работи, като вадене на букви за по-бързото набиране на материала, за да може вестника да излѣзе навреме; сваляне на наредения материалъ долу при машината; прибиране на отпечатаната хартия и, съ помощьта на още двама, трима, сгъване и прошиване съ тель. Ето ви една часть отъ нашитѣ „редакторски неволи“. Ами само това ли е? А понѣкога, когато е необходимо да се отсѫтствува отъ класъ, сѫо и само вестника да излѣзе навреме, тогава отсѫтствията оставатъ неизвинени. Едно съжаление, отъ страна на класния наставникъ, или пъкъ предупреждение, че преди всичко си ученикъ, а после другитѣ работи. Ето наградата!

За да имаме по-добъръ училищенъ вестникъ, не е нуждно само да критикуваме, а да покажемъ и на дѣло. Тия, които съставлявать редакционнията комитетъ, не сѫ длъжни само тѣ да пишатъ, защото вестникътъ не е тѣхенъ органъ, а на учащитѣ се при Американскитѣ гимназии. Затова всѣки, който иска да имаме по-добъръ вестникъ, нека подпомогне съ каквото може. Въ противенъ случай вестникътъ ще си остане на сѫщото положение.

G. Lamb.

Духовъ оркестъръ въ А. S. B.

Може би нѣкои ще кажатъ, че прибързвамъ като разглеждамъ още сега въпроса за училищенъ духовъ оркестъръ. Но, не е рано, защото струва ми се, тоя въпросъ е вече отдавна назрѣлъ и чака своето разрешение.

Доколко нашитѣ малки общества се нуждаятъ отъ единъ подобенъ оркестъръ и ползата, която тѣ биха имали отъ него, обстойно не ще изтъкна, защото вѣрвамъ никой не ще ги отрече, а само мимоходомъ ще спомена нѣкои отъ положителнитѣ придобивки за нашиятъ животъ които, основаването му ще донесе.

Нашиятъ животъ въ училищнитѣ сгради би станалъ по-веселъ, по-привлекателенъ и въвъ всѣко отношение по-интересенъ, ако имаме духовъ оркестъръ. Нашиятъ спортъ би се засилилъ; сѫщо гимнастическитѣ ни упражнения, маршировки, литературни дружествени упражнения. Още той би направилъ по-разнообразни разнитѣ утра и вечеринки, давани отъ нашитѣ училища. Всичко това, още веднажъ, ще да потвърди нуждата отъ духовъ оркестъръ. Още повече, като се има предъ видъ, че за въ бѫдаще съставътъ на струвнятъ ни оркестъръ, чийто съставъ и сега е малъкъ и, който оркестъръ понастоящемъ е главната ни музикална сила, значително ще намалѣе, тъй като двама отъ сегашнитѣ му членове (и двамата VIII ци—I цигулка) ще свършатъ тая година. А както се загатна въ една статия въ бр. 3. и 4 на Р. Ш. надали щѣ се намѣрятъ, поне за презъ идущата година, цигулари, които да ги замѣстятъ. И въ тоя случай духовиятъ оркестъръ би засилилъ останалитѣ членове на струвнията, като го превърне въ симфоничекъ — ако не винаги, то въ отдѣлни случаи.

Казахъ и пакъ повтарямъ, че ползата отъ единъ такъвъ оркестъръ е неоспорима. Оставатъ само два въпроса, които трѣбва да се разрешатъ: 1) Дали не е късно за основаването на оркестра и 2) Ако не е какъ да се сдобиемъ съ него.

На първиятъ въпросъ ще отговоря просто и ясно че никога не е било и сега не е късно, за да заработимъ за основаването на духовъ оркестъръ. Ако въ миналото, по разни съображения, не е било турено началото му, то ние нека направимъ това.

Естествено разрешението на вториятъ въпросъ не е тъй лесно. И за неговото разрешение азъ се обръщамъ и апелирамъ къмъ всички учители и учащи се въ нашитѣ училища, сѫщо и къмъ тия, които сѫ били въ тѣхъ и желаятъ доброто на тия училища. И увѣренъ съмъ, че ако сега се положатъ достатъчно усилия и бѫдатъ направени нуждните жертви отъ страна на всички интересующи се въ тия училища, ще може да се положи началото на духовиятъ оркестъръ въ А. S. B.

За постигането на тая отдавнашна мечта, ще изложа нѣкои отъ моитѣ планове.

Най-важното и най-нуждното за духовиятъ оркестъръ, безспорно сѫ парничнитѣ средства, тъй като нуждните инструменти сѫ доста скѫпи и за купуването на около 20—22 инструменти сѫ нуждни не по-малко отъ 25,000 лева. Значи до края на тая учебна, година, ако искаме да имаме духовъ оркестъръ, ще трѣбва да съберемъ тая сума, което, разбира се, не е тъй лесно, даже и невъзможно. Ала не трѣбва да се обезсърдчаваме. Защото искамъ да вѣрвамъ, че ние ученицитѣ, които при разни случаи сме били тъй щедри въ даванията си, не ще останемъ и тукъ пасивни и всѣки ще направи възможното.

Преди всичко отъ подписката, която можемъ да пуснемъ между г. г. преподавателитѣ и учащитѣ се въ нашитѣ училища, съ право трѣбва да очакваме минимумъ $^2/_3$ отъ цѣлата сума. И ето това ще бѫде доброто начало. Отъ своя страна, поне тъй успѣхъ да схвана отъ думитѣ на г-нъ директора въ единъ разговоръ съ него относно Д. О., дирекцията не ще остане равнодушна къмъ положеното начало, понеже и тя желае основаването на духовъ оркестъръ, и ще притури своята часть къмъ събраната сума. Струвнятъ ни оркестъръ и той ще помогне на своятъ събратъ, чрезъ прихода отъ нѣкои свои концерти. Тоже ще се очаква помощьта на музикалнитѣ класове на д-жа Димчевска и на г. г. Гончарови, като приходитѣ отъ нѣкои тѣхни упражнения бѫдатъ предназначени за цельта. Освенъ това има нѣколко ученика, които сами желаятъ да купятъ инструментитѣ си.

И така съ помощьта на горезброенитѣ постжпления й тия, които ще имаме отъ страна на разнитѣ ни ученически дружества, макаръ и съ голѣми усилия, ще имаме повече отъ $^3/_5$ отъ общата сума.

Отъ кѫде ще вземемъ остатъка? — Отъ нашитѣ „възпитаница“, които още се интересуватъ за живота въ у-щата ни и милеятъ за издигането имъ. И струва ми се, че всѣки „възпитаникъ“ на А. S. B. трѣбва да направи нѣщо въ тоя случай, а именно като прибави своята лепта къмъ другата сума.

Тези сѫ начинитѣ, по които трѣбва да насочимъ усилията си за основаването на духовъ оркестъръ въ А. S. B. Изброенитѣ източници, отъ които трѣбва да търсимъ нуждните суми, имать възможность да ги дадатъ.

Остава още самитѣ ученици да поематъ съ присърце тая работа и положатъ възможни усилия за образуването на духовъ оркестъръ въ А. S. B. А доколкото ми е известно мнозина желаятъ образуването му. Обаче нека това желание не остане само на думи.

И като свършвамъ пакъ апелирамъ къмъ всички желающи за образуването на оркестра, за усърдна работа въ това направление, за да може следъ време въ действителность да има духовъ оркестъръ въ А. S. B.

Впрочемъ на работа! . . .

КНИЖНИНА

Б. П. Чукановъ

*„Вышла изъ мрака младая съ перстами пурпурными“ *)*

ЗОСЪ

Нѣколко изгнани чада на нѣкогашната Руска империя, по желанието на сѫдбата, попаднали въ Самоковъ, начевать да издаватъ свое списание на родниятъ си езикъ. (Трѣбва да се отбелѣжи, че главно участие въ редактирането взиматъ предимно намиращитѣ се въ А. S. B. руснаци: ученици, една учителка и единъ учитель).

Първата книжка, отъ първата годишнина на списанието имъ, звано „Зосъ“, е вече предъ насъ.

Ето що казватъ тѣ въ уводната си статия, за целитѣ, които ще преследватъ:

„Нашата цель е тѣсна и скромна: *да предаваме* тука, на чужбина, вѣрдъ чужда обстановка, чужди хора и чужда рѣчь, нашиятъ красивъ, великолепенъ роденъ езикъ; да се упражняваме писмено въ него, да давамѣ възможность и на други; да се усъвършенствуваме въ него за въ бѫдаще.

„Нашето малко списание, преди всичко ще се старае да услужва въ литературно отношение, зеленатa, учаща се руска младежь, отнесена отъ стихиенъ вихъръ изъ „далечни родни несгоди“ въ „блажени“ задгранични страни.“

Ако сѫдимъ отъ първата книжка, редакционния комитетъ ще се старае за въ бѫдаще въ колонитѣ на „Зосъ,“ да дава мѣсто на: научснъ отдѣлъ, кореспонденция, разкази, стихове, поща, обявления, хроника и др.; ще се абстрахира отъ какви и да било политически въпроси. Ето краткото съдържание на първата книжка:

1. Уводна статия, въ която сѫ изложени целитѣ на списанието.

2. „Лѣсъ,“ фантастиченъ разказъ. Отлично описание красотата и веселостьта на току-що пробуждащата се природа, съсъ своитѣ близки: животни, птици, митични сѫщества и др., вѣрдъ които се промъква човѣкътъ — жестокия, безпощадния човѣкъ, господарь на тая чудна природа, който начева да троши, да убива.

3. Доста духовито описание на традиционния, нашъ училищенъ праздникъ Св. Илия.

*) Излуза изъ мрака млада съ пурпурни пръсти „Зара“.
Изъ Омировата Илиада.

4. Две-три много добри стихотворения, въ които наболяли за роденъ край и свобода души, играятъ на своитѣ лири, и изпѣватъ ноти, свойствени салъ на красивия, гъвкавъ руски езикъ.

5. Следи (откъслеци отъ дневникъ).

6. Една много интересна статия за празднествата на искуството въвъ Валисъ, презъ 1923 год.

7. Друга статия за Пролетарското изкуство, писана отъ съвсемъ неутрална гледна точка.

Книжката завършва съ дълга и много интересна хроника, въ която на първо мѣсто изпъква една добра характеристика на г. проф. Върговъ, който посети града ни преди известно време и държа редъ религиозно-просветителни и исторически сказки. Сжщо има и доста интересна критика за двама отъ най-белѣжитѣ български музиканти — братя Владигерови.

*

Като се надѣваме, че "Зосъ" ще постигне цельта си, цель подобна на оная, която сж преследвали Хр. Ботевъ, П. Р. Славейковъ и други наши родолюбци преди половинъ столѣтие, неостава нищо друго, освенъ да пожелаемъ пъленъ успѣхъ на редакционнията комитетъ за една ползотворна дейность.

ХРОНИКА

— **Най-добрият** *отговоръ на „Какво трѣбва да бжде новото мжжко училище" (вжтрешно устройство, учебна програма и пр.), отъ страна на всѣки интересующъ се за нашитѣ училища, ще бжде помѣстенъ въ идущият брой на вестника ни. Сжщо и най-издържаната критика на комедията Ревизоръ, която д-во „Развитие" ще даде на 8 мартъ, т. г.*

— **Изпращаме** *чрезъ пощата на мнозина отъ нашитѣ абонати разписки. Умоляваме всѣки абонатъ, при получаването на разписката, веднага да заплати абонамента си отъ 25 лева, понеже, имаме голѣма нужда отъ материални средства.*

— **Г-ца Абътъ**, директорката на Девическото училище, която за известно време бѣ сериозно болна, вече е оздравѣла.

— **За членове** на Ученическият съветъ презъ второто полугодие избрани сж:

Отъ	VIII	кл.	Георги Ламбики
„	VII	„	Момчилъ Момчиловъ
			Димитъръ Филиповъ.
„	VI	„	Методи Ляпчевъ
„	V	„	Михаилъ Георгиевъ
„	IV	„	Симеонъ Яневъ
„	III	„	Михаилъ Георгиевъ

— **Напоследъкъ** въздържателнитѣ дружини въ града и тая при нашитѣ училища, положиха известни усилия за закрепяването на референдума.

Така на 16 того биде устроена въздържателна манифестация изъ по главнитѣ улици на града до площада предъ читалището „Отецъ Паисий". Тамъ следъ изпѣлнението на нѣколко декламации, съ въздържателенъ характеръ, една ученичка говори относно референдума. Правѣше добро впечатление, че доста граждани присжствуваха, въпреки не[illegible], хубавото време.

Наскоро следъ устроената манифестация отъ нашата дружина „Факелъ" и тая при гимназията въ града бидоха напратени двама делегати, съ мисия да действуватъ предъ надлежното министерство за затварянето на нѣколкото спиртни склада въ Самоковъ. За съжаление делегатитѣ не сж успѣли въ предназначената си цель, понеже имало много различни начини, по които може да се тълкува българскиятъ законъ.

На 24 того г. г. Остраидъръ и Чучулайнъ, по покана на дружинитѣ говорихa вечерьта въ помѣщението на Евангелската църква. Предъ голѣмото слушателство първият отъ тѣхъ даде интересни факти, придружени съ илюстрации, относно променитѣ, станали следъ прилагането на забраната въ Америка. Г-нъ Чучулайнъ пъкъ изложи единъ случай, при който въздържницитѣ, въ стараението си да затворятъ кръчмитѣ въ едно малко градче, сж претърпѣли сигуренъ неуспѣхъ, поради редъ, зависящи отъ тѣхъ, причини.

Отъ друга страна избрани сж отъ всѣко дружество по нѣколко члена, които, когато иматъ възможность, следятъ за точното прилагане на референдума въ града.

Доколкото ни е известно „Факелъ" възнамерява не следъ дълго да даде малка вечеринка, съ програма само отъ въздържателенъ характеръ.

— **Неотдавна** билъ произведенъ референдумъ за затварянето на кръчмитѣ въ с. Махала, Самоковско. Референдумътъ е успѣлъ и сега кръчмитѣ въ това село сж затворени.

— **Ученицитѣ** отъ A. S. B. единодушно сж приели внушението на Ученическият съветъ за направата на голѣмо училищно знаме. Очаква се въ най-скоро време, избраната за цельта комисия окончателно да набере нѣкой отъ приготвенитѣ модели и стори нуждното за направата на самото знаме.

— **Едни отъ** най оживенитѣ разисквания на редовнитѣ съботни събрания на ученицитѣ сж били тия относно възприемането на форменя шапки въ A. S. B. и по представенитѣ нѣколко модела.

Изобщо болшинството отъ ученицитѣ сж наклонни да възприематъ формена шапка, ако се намери такава, която да отговаря на тѣхнитѣ вкусъ. За сега обаче, тоя въпросъ стои неразрешенъ, тъй като нѣма още достатъчно модели, още повече, като се има предъ видъ, че силното желание на всички е, шапката да бжде по-оригинална.

— **За въ полза** на „бедствующитѣ германски лекари" лекарската колегия въ Самоковъ, устрои музикална вечеръ, чиято програма, съ едно изключение, биде изпѣлнена отъ училищнията ни оркестъръ и черковнията хоръ.

— **На 8 Мартъ**, д-во „Развитие", въ салона на читалището „Отецъ Паисий" ще даде комедията „Ревизоръ" отъ Гоголь.

Печатница при Американскитѣ Гимназии — САМОКОВЪ.